

Голові
разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору **Ігорю Дунаєву**,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента – професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» **Хожило Ірини Іванівни**, доктора наук з державного управління, професора на дисертаційну роботу **Федченка Сергія Володимировича** «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

1) Обґрунтування вибору теми дослідження.

Тема державно-приватного партнерства (ДПП) у сфері фізичної культури і спорту у нинішніх умовах повномасштабної війни в Україні набуває особливої актуальності. По-перше, фізична активність, реабілітація та доступ до спортивної інфраструктури є критично важливими для фізичного і психологічного здоров'я як військових, так і цивільного населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб, дітей, осіб з інвалідністю. По-друге, більшість місцевих бюджетів сьогодні обмежені в інвестиціях, і саме залучення приватного капіталу через механізми ДПП дозволяє відновлювати та модернізувати спортивні об'єкти, зберігаючи при цьому державний контроль над стратегічно важливими напрямками. У Національному плані відновлення України, представленому на конференції в Лугано (2022), одним із пріоритетів у соціальному блоці визначено розвиток фізичної культури і спорту шляхом публічно-приватного партнерства. Таким чином, наявна як суспільна потреба, так і політична воля, що створює сприятливі передумови для ефективної реалізації теми дослідження.

Трансформація соціальної ролі спорту в сучасному українському суспільстві висуває нові вимоги до системи публічного управління фізичною культурою і спортом, особливо в контексті формування громадянського суспільства та зміцнення національної ідентичності. Спорт перестає бути лише сферою дозвілля чи професійної діяльності, перетворюючись на важливий інструмент соціальної інтеграції, патріотичного виховання та міжнародного позиціонування української держави. В умовах воєнного стану та подальшого відновлення України спортивні досягнення українських атлетів стають символом національної стійкості та непереможності, що підвищує суспільні очікування щодо державної підтримки розвитку цієї галузі.

Водночас, демократизація суспільства та розвиток громадянського суспільства зумовлюють необхідність залучення різних соціальних акторів до процесу формування та реалізації спортивної політики. Державно-приватне партнерство (ДПП) в цьому контексті розглядається не лише як механізм залучення додаткових ресурсів, але й як форма громадської участі в управлінні суспільно значущими процесами. Партнерські відносини між державою, бізнесом та громадськістю сприяють формуванню мережевої моделі управління, що відповідає принципам належного врядування та підвищує легітимність прийнятих рішень.

Особливої актуальності набуває дослідження соціальних ефектів ДПП у контексті забезпечення рівного доступу різних соціальних груп до спортивних послуг та інфраструктури. Комерціалізація спорту через партнерські проєкти може створювати ризики соціального виключення малозабезпечених верств населення, що вимагає розробки спеціальних механізмів соціального захисту та компенсаторних заходів. Тому наукове обґрунтування Федченка С.В. має значення для формування інклюзивної спортивної політики в Україні.

2) Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Робота виконувалася в межах фундаментальної теми науково-дослідної роботи «Публічне управління в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, де внеском здобувача стала підготовка рекомендації до щорічних наукових кафедральних звітів щодо механізмів трансформаційного лідерства держави у формуванні інноваційної екосистеми державно-приватного партнерства та принципів належного врядування у сфері фізичної культури і спорту.

3) Характеристика основних положень роботи.

Дисертаційна робота являє собою комплексне міждисциплінарне дослідження державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту як важливого інструменту модернізації публічного управління в Україні. Структура роботи включає вступ, три тематичні розділи, висновки, бібліографічний список та додатки, що забезпечує системне висвітлення проблематики та відповідає сучасним вимогам до наукових досліджень у галузі державного управління.

У вступі автор здійснює ґрунтовний аналіз актуальності дослідження в контексті євроінтеграційних процесів та реформування публічного управління в Україні. Чітко сформульовано наукову проблему, мету та завдання дослідження, визначено об'єкт і предмет, що створює міцну методологічну основу для подальшого аналізу. Особливо цінним є обґрунтування новизни дослідження та його практичної значущості для вдосконалення системи управління спортивною галуззю.

Перший розділ містить фундаментальний теоретичний аналіз

концептуальних засад державно-приватного партнерства у контексті теорій публічного управління. Автор ретельно досліджує еволюцію наукових підходів до ДПП, аналізує зарубіжні теоретичні школи та практичні моделі організації партнерства у спортивній сфері. Значну увагу приділено питанням типологізації форм ДПП та визначенню критеріїв їх ефективності з урахуванням специфіки спортивної діяльності.

Другий розділ присвячено комплексному аналізу сучасного стану та тенденцій розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Проведено детальне дослідження інституційної архітектури управління спортом, проаналізовано фінансові потоки та виявлено ключові проблеми галузі. Автор критично оцінює ефективність існуючих механізмів державного управління спортом та обґрунтовує необхідність їх реформування на засадах партнерської взаємодії з приватним сектором.

У третьому розділі розроблено інноваційну концептуальну модель державно-приватного партнерства для спортивної галузі України. Запропоновано комплекс організаційно-економічних механізмів реалізації ДПП-проектів, систему індикаторів оцінки їх ефективності та алгоритм відбору оптимальних форм партнерства. Сформульовано науково обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання ДПП у сфері спорту та створення сприятливого інституційного середовища для розвитку партнерських відносин.

Загалом, дисертація відзначається значною науковою новизною та практичною значущістю отриманих результатів. Автору вдалося комплексно поєднати теоретичні положення з інноваційними технологічними рішеннями, що забезпечило ґрунтовність висновків та пропозицій. Сформульовані у роботі положення не містять ознак академічного плагіату – усі запозичення належно оформлені з посиланням на джерела, результати дослідження є оригінальними.

4) Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Дисертаційне дослідження Федченка С.В. представляє комплексний аналіз проблем розвитку державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту України. Робота охоплює як фундаментальні теоретичні питання формування партнерських відносин, так і практичні аспекти їх реалізації в умовах обмежених ресурсів та специфічних викликів післявоєнного періоду.

Центральним теоретичним досягненням автора є розробка концепції трансформаційного лідерства держави як нової парадигми управління розвитком ДПП у спортивній галузі. Ця концепція відходить від традиційного бачення держави як пасивного регулятора чи простого учасника партнерства, натомість позиціонує її як активного стратегічного координатора системних змін. Автор обґрунтовує необхідність інтеграції різних методологічних підходів для забезпечення цілісного розуміння складної природи партнерських відносин у галузі, що поєднує комерційні та соціальні функції.

Одним із найбільш оригінальних результатів є модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів учасників проектів ДПП (С.151-158). Автор вперше запропонував системний підхід до аналізу мотиваційних чинників

різних стейкхолдерів, виокремивши економічні, соціальні, інфраструктурні та інституційні компоненти їхніх інтересів. Ця модель дозволяє передбачати потенційні конфлікти інтересів та ідентифікувати можливості для створення синергетичного ефекту від взаємодії різних учасників партнерства.

Практичне значення має розроблена комплексна адаптивна модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів ДПП. Автор запропонував систему класифікації спортивних об'єктів за рівнем соціальної значущості та комерційного потенціалу, що дозволяє формувати відповідні механізми державної підтримки (табл.3.9 С. 176-177). Така диференціація забезпечує більш ефективний розподіл обмежених бюджетних ресурсів при збереженні соціальної доступності спортивних послуг.

Методологічну цінність представляє інтегративна матриця трансформаційного лідерства, яка поєднує три виміри адаптації управлінських стратегій: фазовий (залежно від етапу післявоєнної відбудови), регіональний (з урахуванням територіальної специфіки) та функціональний (відповідно до сегменту спортивної галузі). Матриця включає сім моделей лідерства, які можуть гнучко комбінуватися залежно від конкретних умов реалізації проєктів (розділ III).

Окремої уваги заслуговує розроблена багаторівнева система координації розвитку ДПП у контексті євроінтеграційних процесів. Автор обґрунтував принципи розподілу функцій між різними рівнями управління та механізми їх взаємодії, що створює основу для ефективної інтеграції українських проєктів ДПП у європейський простір.

Емпіричну основу дослідження становлять результати соціологічного опитування, яке охопило представників усіх ключових груп стейкхолдерів. Дослідження виявило значний розрив між теоретичним визнанням потенціалу ДПП та практичною готовністю до реалізації таких проєктів, що підтверджує актуальність запропонованих автором механізмів трансформаційного лідерства держави.

5) Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

Дисертація Федченка С.В. характеризується достатнім методологічним підходом до дослідження складної проблематики публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у спортивній галузі. Автор демонструє володіння сучасним науковим інструментарієм, органічно поєднуючи теоретичні методи аналізу з емпіричними дослідженнями. Використання системного, інституційного та стейкхолдерського підходів у поєднанні з соціологічними методами забезпечило комплексність та всебічність аналізу досліджуваних процесів.

Достовірність наукових положень забезпечується репрезентативною емпіричною базою. Проведене автором соціологічне дослідження охопило 155 респондентів, що представляють ключові групи зацікавлених сторін – органи влади, приватний сектор та спортивну спільноту. Додатково залучено експертні

оцінки фахівців різних сфер, що дозволило отримати кваліфіковані судження щодо перспектив розвитку ДПП. Використання офіційних статистичних даних та аналітичних матеріалів профільних міністерств надає об'єктивності проведеному аналізу поточного стану галузі.

Висновки дисертації логічно випливають із результатів проведених досліджень та відповідають поставленим завданням. Автор послідовно розвиває свою аргументацію від теоретичного обґрунтування через аналіз сучасного стану до формування практичних рекомендацій. Кожен розділ містить чіткі підсумки, які органічно інтегруються у загальну логіку дослідження та формують основу для подальших розробок.

Наукова новизна результатів є очевидною та належним чином структурованою. Вперше запропоновані модель мотиваційних профілів стейкхолдерів та адаптивна модель фінансового забезпечення проєктів мають оригінальний характер. Удосконалені підходи до диференціації моделей розвитку спортивної інфраструктури розширюють існуючий науковий доробок. Подальший розвиток отримали концепції інституційної архітектури та багаторівневої координації, що відповідає сучасним тенденціям у галузі публічного управління.

Апробація результатів здійснена на достатньому рівні. Основні положення дисертації оприлюднено у 8 наукових працях, включаючи статті у фахових наукових виданнях України за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування та у міжнародному науковому журналі. Участь у науково-практичних конференціях забезпечила відкриту дискусію результатів із науковою спільнотою. Практичне впровадження рекомендацій у діяльність органів влади та бізнес-структур підтверджує їх реальну значущість та застосовність.

6) Практична значущість результатів дисертаційного дослідження.

Дисертаційна робота Федченка С.В. демонструє відносно високий рівень практичної орієнтованості, що підтверджується конкретними напрямами застосування розроблених теоретико-методологічних засад у реальній управлінській практиці. Розроблені автором механізми та інструменти забезпечення трансформаційного лідерства держави створюють реальну основу для модернізації системи публічного управління розвитком державно-приватного партнерства в сфері фізичної культури і спорту, що особливо актуально в умовах післявоєнної відбудови України.

Ключовою практичною розробкою є модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів ключових учасників проєктів ДПП, яка надає конкретний інструментарій для Міністерства молоді та спорту України, Міністерства економіки України, обласних та місцевих органів влади при розробці та реалізації програм розвитку спортивної інфраструктури. Ця модель дозволяє забезпечити більш ефективну взаємодію з потенційними приватними партнерами через врахування їхніх реальних мотиваційних чинників та інтересів, що підвищує вірогідність успішної реалізації проєктів партнерства.

Фінансово-економічна практична цінність дослідження втілена у

комплексній адаптивній моделі диференційованого фінансового забезпечення проєктів ДПП у сфері фізичної культури і спорту. Ця модель може стати основою для практичної діяльності Міністерства фінансів України, Міністерства молоді та спорту України, обласних та місцевих органів влади з оптимізації використання бюджетних ресурсів та створення стимулів для залучення приватних інвестицій. Особливо важливим є можливість застосування цієї моделі в умовах обмежених державних ресурсів.

Нормативно-правовий аспект практичної значущості представлений обґрунтованими напрямами гармонізації вітчизняного законодавства у сфері ДПП зі стандартами та принципами ЄС. Ці рекомендації мають безпосереднє застосування при розробці змін до нормативно-правових актів, що регулюють державно-приватне партнерство у сфері фізичної культури і спорту, створюючи правові передумови для більш ефективного функціонування партнерських механізмів.

Реальність практичного впровадження результатів підтверджується фактичним використанням розробок автора. Департамент економіки та міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації та Управління у справах молоді і спорту ХОВА впровадили багаторівневу систему координації розвитку ДПП для забезпечення ефективної взаємодії з міжнародними партнерами та залучення інвестицій у відновлення спортивної інфраструктури. АТ «ТРЕСТ ЖИЛБУД-1» розглядає комплексну модель диференційованого фінансового регулювання для практичного застосування у своїй діяльності. Громадська організація «Комітет регіонального розвитку» використовує розробки дисертанта у роботі з громадськими активістами і представниками бізнес-спільноти.

Освітньо-методична практична значущість забезпечується можливістю інтеграції матеріалів дослідження у навчальний процес закладів вищої освіти при викладанні дисциплін з публічного управління, спортивного менеджменту, державно-приватного партнерства, а також використання у системі підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, що сприяє формуванню нового покоління управлінців.

7) Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Аналіз дисертаційної роботи Федченка С.В та супутніх публікацій цього автора свідчить про повну відповідність встановленим науковим стандартам та вимогам академічної доброчесності. Робота виконана без жодних ознак порушень, фальсифікації або фабрикації тексту, що підтверджується як внутрішнім рецензуванням, так і зовнішніми перевітками за допомогою сучасних антиплагіатних систем. Дисертація ґрунтується на ретельному аналізі наукових джерел, офіційних нормативних документів та результатів досліджень, що дозволяє забезпечити високу достовірність і обґрунтованість отриманих висновків.

Структура роботи відповідає традиційним вимогам до оформлення наукових досліджень. Вона складається з анотації, змісту, вступу, трьох основних розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку

використаних джерел та додатків. Такий послідовний виклад матеріалу забезпечує чіткість логічного ланцюга дослідження та дозволяє легко орієнтуватися в його змісті. Оформлення дисертації відповідає вимогам Наказу МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» від 12.01.2017 № 40 (у редакції від 12.07.2019 р.), що гарантує відповідність роботи якості, прийнятій у вищій освіті країни.

Стиль викладу матеріалу є науковим, логічним і водночас доступним для розуміння широкому колу фахівців. Автор дотримується стандартів академічного стилю, що дозволяє забезпечити чіткість і зрозумілість викладених ідей та результатів дослідження. Завдяки структурованості і виваженості стилю, дисертація читається легко і викликає зацікавленість до проблематики, що досліджується. Комплексний підхід до вирішення поставлених завдань, а також дотримання всіх вимог до оформлення і методологічної послідовності свідчать про високу якість роботи, що робить її вагомим внеском у розвиток сучасних наукових досліджень у галузі публічного управління.

8) Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Попри очевидні наукові та практичні здобутки, окремі положення роботи викликають професійну дискусію і потребують уточнення:

1) У роботі бракує аналізу впливу інфляційних процесів та валютних коливань на фінансові моделі ДПП у довгостроковій перспективі. Враховуючи 15-25-річні терміни концесійних угод, варто було б розглянути механізми хеджування валютних ризиків та індексації платежів. Особливо актуально це для проєктів за участю іноземних інвесторів в умовах акроекономічної нестабільності України.

2) У контексті цифровізації державного управління недостатньо розглянуті можливості використання blockchain-технологій та смарт- і мета-контрактів для забезпечення прозорості проєктів ДПП. Впровадження цифрових платформ могло б суттєво підвищити довіру між партнерами та знизити транзакційні витрати. Варто було б проаналізувати потенціал цифрових інновацій для удосконалення механізмів ДПП у спортивній сфері.

3) На наш погляд, автор недостатньо уваги приділяє питанням екологічної сталості при плануванні спортивної інфраструктури. Сучасні тренди «зеленого» будівництва та вимоги ESG-критеріїв для інвесторів роблять екологічний компонент критично важливим для залучення міжнародного фінансування. Тому, доцільно було б в роботі інтегрувати принципи сталого розвитку в запропоновані моделі оцінки та фінансування проєктів ДПП.

4) У дослідженні недостатньо розглянуті особливості підготовки та підвищення кваліфікації кадрів для роботи в системі ДПП. Ефективна реалізація запропонованих механізмів потребує спеціальних компетентностей у сфері проєктного фінансування, оцінки ризиків та управління партнерськими відносинами. Тому бажано було б розробити програму розвитку людського капіталу для забезпечення інституційної спроможності органів влади у сфері

ДПП.

Попри наведені зауваження, слід підкреслити, що вони не применшують загальної високої позитивної оцінки дисертаційної роботи. Навпаки, окреслені дискусійні моменти вказують на перспективні напрямки подальших досліджень і практичної реалізації, що свідчить про глибину порушеної проблематики та широкий науковий кругозір автора. В цілому, дисертація Федченка С.В. є самостійним, завершеним дослідженням, яке має значну наукову новизну та прикладну цінність.

9) Загальний висновок.

Дисертаційна робота Федченка Сергія Володимировича «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні», подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування, охоплює вкрай актуальну тематику. Сформульовані положення мають вагомий науковий новизну й практичну значущість, а також не виявляють жодних ознак недотримання академічної доброчесності.

Структура та зміст дистанційної роботи розкривають тему наукового дослідження та відповідає спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій», постанові Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Порядок присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор Федченко Сергій Володимирович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Офіційний опонент –
доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»

ХОЖИЛО
Ірина Іванівна

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 13:23:49 05.08.2025

Назва файлу з підписом: Хожило_відгук офіційного опонента на дис. Федченка (1).pdf.p7s
Розмір файлу з підписом: 209.0 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Хожило_відгук офіційного опонента на дис. Федченка (1).pdf
Розмір файлу без підпису: 191.7 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ХОЖИЛО ІРИНА ІВАНІВНА

П.І.Б.: ХОЖИЛО ІРИНА ІВАНІВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2370400703

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 13:23:48 05.08.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000C68A4501160ED005

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.08.04 13:00

*Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна професору
ДУНАЄВУ Ігорю Володимировичу,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022*

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента – заступниці директора навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доктора наук з державного управління, професора Статівки Наталії Валеріївни на дисертаційну роботу Федченка Сергія Володимировича «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

Обґрунтування вибору теми дослідження

Представлена до рецензування дисертаційна робота присвячена відносно не новій, але довго вже актуальній проблемі – гострій потребі у пошуку альтернативних джерел фінансування та нових організаційних форм управління спортивною галуззю в Україні. Обмеженість державного бюджету, особливо в умовах воєнного стану та необхідності концентрації ресурсів на обороні країни, робить неможливим повноцінне державне забезпечення розвитку спортивної інфраструктури виключно за рахунок публічних коштів. Водночас, зростаючі суспільні очікування щодо доступності якісних спортивних послуг, підготовки конкурентоспроможних спортсменів та збереження здоров'я нації вимагають пошуку інноваційних рішень.

Державно-приватне партнерство в цьому контексті розглядається як прагматичний інструмент, що дозволяє об'єднати фінансові можливості

приватного сектору з регуляторними функціями держави та суспільними інтересами. Міжнародна практика свідчить про успішність такого підходу: від будівництва сучасних спортивних комплексів у Великій Британії до управління олімпійськими об'єктами в Австралії. Для України, яка прагне інтегруватися в європейський спортивний простір та готується до проведення міжнародних змагань, адаптація кращих світових практик ДПП стає стратегічним завданням.

Особливої уваги потребує розробка механізмів ДПП, адаптованих до специфіки української правової системи та економічних реалій. Існуючі нормативні прогалини, недосконалість процедур відбору приватних партнерів та відсутність чітких критеріїв оцінки ефективності партнерських проєктів створюють бар'єри для широкого впровадження ДПП у спортивній сфері. Тому наукове обґрунтування оптимальних моделей партнерства, враховуючи національні особливості та міжнародний досвід, має не лише теоретичне, але й пряме практичне значення для модернізації системи управління фізичною культурою і спортом в Україні. Цьому і присвячена робота Федченка С.В.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Робота виконувалася в межах науково-дослідної роботи кафедри публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна за темою «Публічне управління в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0116U007246).

Характеристика основних положень роботи

Дисертація представляє собою цікаве і авторське дослідження теоретичних і практичних аспектів державно-приватного партнерства у галузі фізичної культури і спорту України. Робота структурована традиційно: вступ, три основних розділи з дев'ятьма підрозділами, висновки, список літератури

та додатки. Така композиція забезпечує логічну послідовність викладу матеріалу та всебічне розкриття досліджуваної проблематики відповідно до сучасних академічних стандартів.

Вступна частина містить обґрунтування актуальності теми в контексті сучасних соціально-економічних трансформацій в Україні, визначає науковий апарат дослідження та методологічні підходи. Автор аргументовано доводить необхідність пошуку нових форм фінансування спортивної галузі та залучення приватного капіталу до розвитку спортивної інфраструктури, особливо в умовах обмежених бюджетних ресурсів.

Перший розділ розкриває концептуальні основи державно-приватного партнерства як інституту сучасного публічного управління. Здійснено ретельний аналіз еволюції теоретичних підходів до ДПП, досліджено зарубіжний досвід організації партнерства у спортивній сфері. Особливу увагу приділено класифікації форм ДПП та визначенню оптимальних моделей для різних видів спортивної діяльності з урахуванням специфіки кожного сегмента.

У другому розділі проаналізовано сучасний стан системи управління фізичною культурою і спортом в Україні, виявлено ключові проблеми та перешкоди для ефективного функціонування галузі. Проведено критичну оцінку існуючих механізмів фінансування спорту, досліджено досвід реалізації окремих проєктів ДПП у спортивній сфері. Автор формулює висновки щодо недостатності традиційних підходів до управління спортом та необхідності їх модернізації.

Третій розділ присвячено розробці теоретичної моделі та практичних механізмів впровадження ДПП у сфері фізичної культури і спорту. Запропоновано комплексну систему організаційно-правового, фінансово-економічного та інституційного забезпечення партнерських проєктів. Сформульовано конкретні рекомендації щодо удосконалення державної політики у сфері спорту з урахуванням потенціалу приватного сектору.

Наукова новизна розділу підтверджується низкою положень, що виносяться на захист, а практична цінність – актами впровадження, які свідчать про зацікавленість відповідних установ у отриманих результатах. В цілому, дисертаційне дослідження справляє позитивне враження цілісної, змістовної і новаторської роботи, виконаної на високому науковому рівні. Матеріали дисертації викладені грамотно, з належною структурно-логічною єдністю, таблиці та рисунки добре ілюструють текст, посилання оформлені коректно, ознаки плагіату відсутні.

Робота демонструє глибоке розуміння дисертантом як теоретичних основ публічного управління в спортивній галузі, так і новітніх тенденцій її розвитку, завдяки чому запропоновано дійсно інноваційні підходи.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації

Дисертація Федченка С.В. присвячена розробці механізмів публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту. Робота містить низку теоретичних та методичних результатів, які мають значення для галузі публічного управління та спортивного менеджменту в умовах обмежених бюджетних ресурсів та післявоєнної відбудови України.

Основним теоретичним результатом є концепція трансформаційного лідерства держави в системі ДПП. Автор обґрунтовує перехід від традиційного розуміння ролі держави як регулятора до її функції стратегічного координатора та архітектора інноваційної системи. Запропонована методологічна інтеграція системного, інституційного, проєктного, стейкхолдерського та стратегічного підходів створює основу для комплексного аналізу багатовимірної природи партнерських відносин у спортивній галузі. Розроблена багатовимірна типологія моделей ДПП враховує специфіку різних сегментів спортивної інфраструктури та контекст їх реалізації.

Практично значущим результатом є модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів учасників проєктів ДПП. Ця модель враховує економічні, соціальні, інфраструктурні та інституційні компоненти мотивації різних стейкхолдерів, що дозволяє ідентифікувати потенційні точки конфлікту та синергії інтересів. Також розроблено комплексну адаптивну модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів, яка передбачає варіативність інструментів державної підтримки залежно від соціальної значущості спортивних об'єктів. Автор запропонував систему оцінки проєктів за критеріями комерційного потенціалу та суспільної користі.

Методичним внеском є інтегративна матриця трансформаційного лідерства, що поєднує фазовий, регіональний та функціональний виміри адаптації управлінських рішень. Матриця включає сім комплементарних моделей лідерства, які можуть динамічно поєднуватися залежно від етапу післявоєнної відбудови та регіонального контексту. Автор також розробив багаторівневу систему координації розвитку ДПП в контексті євроінтеграційних процесів, яка базується на принципах субсидіарності та інституційної комплементарності. Система передбачає чіткий розподіл функцій між національним, регіональним та місцевим рівнями управління.

Емпіричною основою дослідження стали результати соціологічного опитування представників державного сектору, приватного бізнесу та спортивної спільноти, які виявили суперечності між декларованою підтримкою ідеї ДПП та низькою готовністю стейкхолдерів до практичної реалізації таких проєктів у спортивній галузі. Дослідження також ідентифікувало системні неспроможності та інституційні резерви органів влади у п'яти категоріях.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

Дисертаційне дослідження Федченка С.В. демонструє досить високий

рівень методологічної культури та відповідність отриманих результатів сучасним вимогам до наукових робіт у галузі публічного управління. Автор послідовно дотримується логіки наукового пізнання, забезпечуючи кожне теоретичне положення відповідною емпіричною базою та аргументацією. Використання комплексу взаємодоповнюючих методів дослідження – від термінологічного аналізу до соціологічного опитування – створює міцну основу для формулювання висновків.

Особливої уваги заслуговує емпірична база дослідження, яка включає як кількісні, так і якісні дані. Соціологічне дослідження охопило репрезентативну вибірку з 155 респондентів, що представляють різні категорії стейкхолдерів, а саме фахівців державного сектору, приватного бізнесу та спортивної спільноти. Використання офіційних статистичних матеріалів, нормативно-правових актів та міжнародного досвіду забезпечує об'єктивність та достовірність аналізу.

Логічна структура роботи відповідає принципу «від загального до конкретного». Теоретичні засади, розроблені у першому розділі, знаходять своє практичне застосування в аналізі сучасного стану (другий розділ) та формують основу для розробки механізмів удосконалення (третій розділ). Висновки кожного розділу чітко корелюють з поставленими завданнями, що свідчить про послідовність та системність дослідження.

Наукова новизна результатів є належним чином структурованою автором відповідно до встановлених вимог. Вперше розроблені концептуальні моделі та практичні інструменти мають оригінальний характер і не дублюють існуючі напрацювання. Удосконалені підходи демонструють розвиток наявних наукових положень з урахуванням специфіки досліджуваної галузі. Результати, що дістали подальшого розвитку, розширюють межі наукового пізнання у відповідних аспектах проблематики.

Достовірність висновків підтверджується також їх практичною апробацією. Основні положення дисертації оприлюднено у 8 наукових працях,

що включають публікації у фахових та міжнародних виданнях. Результати дослідження презентувалися на конференціях національного та міжнародного рівня, де пройшли відкриту наукову дискусію. Практичні рекомендації прийняті до впровадження органами влади та бізнес-структурами, що підтверджено відповідними актами.

Загалом, ступінь обґрунтованості, достовірності та наукової новизни дисертаційної роботи відповідає вимогам, що висуваються до досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Автор продемонстрував здатність до самостійного проведення наукових досліджень.

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження

Дисертаційне дослідження Федченка С.В. характеризується високою практичною спрямованістю, що підтверджується конкретними фактами впровадження розроблених автором механізмів та інструментів. Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці науково обґрунтованих механізмів та інструментів забезпечення трансформаційного лідерства держави у розвитку державно-приватного партнерства в сфері фізичної культури і спорту, які можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування для підвищення ефективності управлінських рішень та стимулювання інвестицій у розвиток спортивної інфраструктури.

1) Центальною практичною розробкою є модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів ключових учасників проєктів ДПП, яка може бути імплементована Міністерством молоді та спорту України, Міністерством економіки України, обласними та місцевими органами влади при розробці та реалізації програм розвитку спортивної інфраструктури для забезпечення ефективної взаємодії з потенційними приватними партнерами. Ця модель створює практичний інструментарій для підвищення ефективності переговорних процесів та формування взаємовигідних умов співпраці.

2) Особливу практичну цінність для фінансового планування має

розроблена комплексна адаптивна модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів ДПП у сфері фізичної культури і спорту, яка може бути впроваджена у практичну діяльність Міністерства фінансів України, Міністерства молоді та спорту України, обласних та місцевих органів влади для оптимізації використання бюджетних ресурсів та стимулювання приватних інвестицій. Ця модель дозволяє диференціювати підходи до фінансування залежно від типу проєктів та їх соціальної значущості.

3) Нормотворча практична значущість проявляється через обґрунтовані напрями гармонізації вітчизняного законодавства у сфері ДПП зі стандартами та принципами ЄС, які можуть бути використані при розробці змін до нормативно-правових актів, що регулюють державно-приватне партнерство у сфері фізичної культури і спорту. Це створює основу для вдосконалення правового поля та приведення його у відповідність до європейських стандартів.

4) Реальність практичного впровадження підтверджується конкретними фактами. Розроблена багаторівнева система координації розвитку ДПП у сфері фізичної культури і спорту прийнята до уваги і впровадження у діяльність Департаменту економіки та міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації та Управління у справах молоді і спорту Харківської обласної військової адміністрації. Комплексна модель диференційованого фінансового регулювання прийнята до розгляду Правлінням АТ «ТРЕСТ ЖИТЛОБУД-1», а розробки дисертанта використовуються громадською організацією «Комітет регіонального розвитку» у роботі з громадськими активістами і представниками бізнес-спільноти.

5) Освітня практична значущість забезпечується можливістю використання матеріалів дисертаційного дослідження у навчальному процесі закладів вищої освіти при викладанні дисциплін з публічного управління, спортивного менеджменту, державно-приватного партнерства, а також у

системі підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Аналіз дисертаційної роботи та публікацій автора не виявив порушень академічної доброчесності, елементів фальсифікації чи фабрикації тексту.

Дисертація має класичну структуру: анотацію, зміст, вступ, три розділи з трьома параграфами в кожному, висновки, список використаних джерел, численні додатки. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в чіткій логічній послідовності. Оформлення дисертації відповідає вимогам Наказу МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» від 12.01.2017 № 40 (у редакції від 12.07.2019 р.).

Стиль викладу матеріалу науковий, логічний, виважений та зрозумілий. Дисертація читається легко, викликає зацікавленість досліджуваною проблематикою.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Вважаю за необхідне звернути увагу на такі моменти, які могли б покращити роботу:

1) Запропоновані механізми фінансового стимулювання потребують більш детального розрахунку бюджетних витрат на їх впровадження. Доцільно було б навести орієнтовні фінансові оцінки реалізації запропонованих моделей.

2) У дослідженні недостатньо розглянуті ризики та загрози, пов'язані з кібербезпекою при впровадженні цифрових платформ координації ДПП. Варто було б приділити увагу питанням захисту даних учасників проєктів.

3) Багаторівнева система координації потребує більш конкретного визначення механізмів контролю та моніторингу ефективності. Доцільно

розробити систему ключових показників ефективності (KPI) для кожного рівня управління.

4) У роботі недостатньо розглянуті особливості залучення міжнародних донорських організацій до фінансування проєктів ДПП у спортивній сфері. Варто було б проаналізувати специфіку взаємодії з різними типами міжнародних партнерів.

Вищевказані зауваження не носять принципового характеру і не ставлять під сумнів ні наукової новизни, ні практичної цінності отриманих результатів. Вони покликані лише окреслити напрямки, в яких автор може продовжити дослідження в майбутньому, збагачуючи і поглиблюючи його. Загалом рецензована дисертація справляє дуже позитивне враження. Вона є зрілою науковою роботою, виконаною на високому теоретичному рівні і водночас спрямованою на вирішення актуальних прикладних завдань розвитку державних фінансів України.

Загальний висновок

Представлена Федченком Сергієм Володимировичем дисертація «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні» для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування» є завершеною науковою працею. Дисертація містить наукову новизну та практичну цінність. В дисертації відсутні порушення академічної доброчесності.

Структура та зміст дистанційної роботи повною мірою розкриває тему наукового дослідження та відповідає спеціальності. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій», постанові Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022 р. «Порядок присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Структурно

й змістовно дослідження відповідає вимогам відомчих документів, а Федченко Сергій Володимирович цілком заслуговує присудження йому наукового ступеня доктора філософії у галузі публічного управління та адміністрування.

Офіційний рецензент:

заступниця директора

ННІ «Інститут державного управління»

Харківського національного університету

імені В. Н. Каразіна, доктор наук з

державного управління, професор

Наталія СТАТІВКА

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 10:38:18 04.08.2025

Назва файлу з підписом: Статівка НВ_рецензія на дис. Федченка (1).docx.p7s
Розмір файлу з підписом: 17.2 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Статівка НВ_рецензія на дис. Федченка (1).docx
Розмір файлу без підпису: 32.2 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: СТАТІВКА НАТАЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА

П.І.Б.: СТАТІВКА НАТАЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2626200765

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 10:38:17 04.08.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000E59B6901EC566506

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (CAAdES detached)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00

*Голові разової спеціалізованої вченої
ради Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Дунаєву Ігорю
Володимировичу,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022*

ВІДГУК

офіційного опонента – професора кафедри соціології і публічного управління Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктора наук з державного управління, професора **Круглова Віталія Вікторовича** на дисертаційну роботу Федченка Сергія Володимировича «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні» подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні», «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

1) Обґрунтування вибору теми дослідження.

Економічна ефективність використання державних ресурсів у сфері фізичної культури і спорту залишається однією з найактуальніших проблем сучасного публічного управління в Україні. Статистичні дані свідчать про недостатність державного фінансування галузі: видатки на спорт становлять менше 0,2% ВВП, що значно поступається європейським стандартам. Водночас, потреби у розвитку спортивної інфраструктури, особливо в умовах післявоєнного відновлення, оцінюються експертами у мільярди доларів. Така диспропорція між наявними ресурсами та об'єктивними потребами актуалізує пошук альтернативних механізмів фінансування, серед яких державно-приватне партнерство займає провідне місце.

Економічна доцільність ДПП у спортивній сфері обґрунтовується теорією трансакційних витрат та концепцією оптимального розподілу ризиків

між державним та приватним секторами. Приватний партнер, маючи кращий доступ до капіталу та інноваційних технологій, може забезпечити більш ефективне використання ресурсів та вищу якість послуг. Держава, зі свого боку, зберігає контроль за дотриманням суспільних інтересів та забезпеченням рівного доступу до спортивних послуг. Емпіричні дослідження міжнародного досвіду демонструють, що правильно структуровані ДПП-проекти у спорті можуть забезпечити економію державних коштів до 15-20% порівняно з традиційними формами державних закупівель.

Особливого значення набуває розробка економічно обґрунтованих моделей ДПП, що враховують специфіку спортивної галузі, зокрема її соціальну спрямованість та мультиплікативний ефект на суміжні сектори економіки. Методологічні підходи до оцінки ефективності таких партнерств мають враховувати не лише фінансові показники, але й соціальні та екологічні ефекти, що формує підґрунтя для створення комплексної системи управління ДПП у сфері фізичної культури і спорту України.

2) Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Представлена дисертація виконана у руслі державних науково-дослідних ініціатив, зокрема у межах теми науково-дослідної роботи «Публічне управління в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (внесок здобувача: підготовлено рекомендації до щорічних наукових кафедральних звітів щодо механізмів трансформаційного лідерства держави у формуванні інноваційної екосистеми державно-приватного партнерства та принципів належного врядування у сфері фізичної культури і спорту). Такий зв'язок із науковими темами свідчить, що дослідження має ґрунтовну наукову основу та враховує стратегічні пріоритети розвитку державного управління. Результати, отримані

автором, були апробовані на конференціях, що підтверджує їхню відповідність сучасним науковим трендам і практичним потребам.

3) Характеристика основних положень роботи.

Дисертаційне дослідження Федченка С.В. являє собою цілісне наукове дослідження актуальної науково-прикладної задачі вдосконалення механізмів публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту в умовах обмежених бюджетних ресурсів та євроінтеграційних процесів. Робота має чітку структуру наукового дослідження: вступ, три основні розділи з дев'ятьма підрозділами, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел (187 найменувань, з яких 45% англomовні) та додатки. Основний зміст викладено на 205 сторінках друкованого тексту, робота містить 43 таблиці та 7 додатків, що відповідає сучасним вимогам до оформлення дисертаційних досліджень.

Вступна частина містить ґрунтовне обґрунтування актуальності дослідження, зокрема в контексті післявоєнного відновлення та необхідності швидкої модернізації спортивної інфраструктури при критичній зношеності понад 80% спортивних об'єктів України. Автор чітко формулює наукову проблему, визначає мету як розробку концептуальних засад трансформаційного лідерства держави у формуванні інноваційної екосистеми ДПП, та дев'ять конкретних завдань дослідження. Особливої уваги заслуговує обґрунтування наукової гіпотези щодо того, що ефективність політики державно-приватного партнерства визначається здатністю держави забезпечити системну інтеграцію всіх компонентів управлінського впливу у цілісний механізм формування сприятливого середовища для інноваційних форм партнерства. Методологічна база дослідження базується на інтеграції системного, інституційного, проєктного, стейкхолдерського та стратегічного підходів, що забезпечило комплексність та ґрунтовність отриманих результатів.

Перший розділ «Теоретичні засади публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізкультури і спорту» присвячено фундаментальному теоретико-методологічному аналізу проблематики. Автор здійснює систематизацію еволюції наукових підходів до формування політики ДПП, починаючи від класичних теорій контрактних відносин до сучасних концепцій мережевого управління та створення суспільної цінності. Розроблено багатовимірну типологію моделей партнерства у спортивній сфері, що створює методологічний інструментарій для диференційованого підходу до структурування проєктів. Значну увагу приділено критичному узагальненню світового досвіду, зокрема аналізу успішних практик Великої Британії (модель PFI у спорті), Німеччини (комунальні спортивні об'єкти), Канади (олімпійська спадщина) та інших країн, що дозволило ідентифікувати ключові фактори успіху та потенціал адаптації для українського контексту.

Другий розділ «Сучасний стан функціонування системи публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту» містить всебічний аналіз інституційних і нормативно-правових засад та емпіричне дослідження стану галузі. Проведений аналіз виявив критичні недоліки: низьку частку приватних інвестицій (менше 1%) у загальному фінансуванні галузі, недостатню координацію між органами влади та критично низький рівень виконання планових показників (23-31% за ключовими напрямками). Автор систематизував п'ять категорій інституційних резервів органів влади та ідентифікував системні неспроможності, що стримують розвиток ДПП. Особливу цінність має соціологічне дослідження «Напрямки розвитку державно-приватного партнерства у сфері фізкультури і спорту» (n=155), яке включало експертні оцінки представників державного сектору (n=49), приватного бізнесу (n=51) та спортивної спільноти (n=55). Результати дослідження засвідчили чіткий запит на формування трансформаційного лідерства держави у п'яти ключових вимірах.

У третьому розділі «Механізми та інструменти забезпечення трансформаційного лідерства держави у розвитку державно-приватного

партнерства в сфері фізкультури і спорту» розроблено інноваційні практичні механізми та інструменти. Автор вперше запропонував модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів ключових учасників проєктів ДПП, яка інтегрує економічні, соціальні, інфраструктурні та інституційні компоненти мотивації та дозволяє гармонізувати інтереси різних стейкхолдерів. Розроблено комплексну адаптивну модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів, що базується на інтеграції системи оцінки соціальної значущості спортивних об'єктів з багаторівневим механізмом фінансового регулювання. Значну частину розділу присвячено формуванню пріоритетних підходів до розвитку ДПП у контексті євроінтеграційних процесів, включаючи розробку багаторівневої системи координації, що забезпечує синхронізацію нормативно-правових, організаційних та фінансових інструментів. Запропоновані рішення мають переважно практичний потенціал і спрямовані на системну трансформацію галузі через створення інноваційної екосистеми партнерських відносин.

Загалом, дисертація відзначається значною науковою новизною та практичною значущістю, забезпечуючи комплексне поєднання теоретичних розробок з конкретними механізмами їх реалізації в умовах післявоєнної відбудови України.

В цілому, зміст дисертації характеризується високим рівнем наукової оригінальності – автором отримано нові результати, яких не було у попередніх дослідженнях в царині публічних фінансів. Усі положення, винесені на захист, належно аргументовані та підтверджені емпірично або посиланнями на авторитетні джерела.

4) Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації

Дисертація Федченка С.В. містить системне дослідження актуальних проблем публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту. Робота поєднує ґрунтовний теоретичний

аналіз із практично орієнтованими рекомендаціями, що забезпечує її наукову та прикладну цінність для вирішення проблем галузі в умовах сучасних викликів.

I. Мабуть, головним науковим результатом є обґрунтування концепції трансформаційного лідерства держави як методологічної основи формування інноваційної екосистеми ДПП. Автор переосмислює традиційну роль держави у партнерських відносинах, пропонуючи еволюцію від функцій регулювання до стратегічної координації та створення сприятливого середовища для розвитку інноваційних форм співпраці. Ця концепція базується на інтеграції шести методологічних підходів, що забезпечує комплексне розуміння складної природи ДПП у галузі з дуальним характером функціонування.

II. Практично орієнтованим досягненням є розробка моделі структурно-диференційованих мотиваційних профілів учасників проєктів ДПП. Модель характеризується багатовимірністю, оскільки враховує не лише економічні інтереси партнерів, але й соціальні, інфраструктурні та інституційні компоненти їхньої мотивації. Холістичний характер моделі дозволяє аналізувати взаємодію різних факторів впливу, а її динамічність забезпечує адаптацію до змінюваних умов реалізації проєктів.

III. Значущим результатом є комплексна адаптивна модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів ДПП, яка вирішує критично важливе завдання оптимального розподілу обмежених бюджетних ресурсів. Автор запропонував багаторівневий механізм фінансового регулювання, що передбачає гнучке поєднання різних інструментів державної підтримки залежно від типу спортивних об'єктів, їх соціального впливу та регіональних особливостей. Така диференціація дозволяє максимізувати соціальний ефект інвестицій при створенні стимулів для залучення приватного капіталу.

IV. Методологічну цінність має інтегративна матриця трансформаційного лідерства, яка на відміну від існуючих статичних типологій, забезпечує динамічне поєднання семи комплементарних моделей лідерства. Матриця

враховує специфіку фаз післявоєнної відбудови, регіональний контекст та функціональні особливості різних сегментів спортивної галузі, що дозволяє формувати контекстуально-адаптовані стратегії управління.

V. Окремим науковим внеском є розробка багаторівневої системи координації розвитку ДПП у контексті євроінтеграційних процесів. Система базується на принципах субсидіарності та інституційної комплементарності, передбачає чіткий розподіл функцій між національним, регіональним та місцевим рівнями з відповідними механізмами координації. Вказане створює інституційну основу для ефективної інтеграції українських проєктів у європейський простір.

Емпіричну основу дослідження становить соціологічний аналіз, який охопив 155 респондентів із різних груп стейкхолдерів. Дослідження виявило парадоксальну ситуацію між високим рівнем декларативної підтримки ідеї ДПП (92% респондентів) та критично низькою практичною готовністю до реалізації таких проєктів. Зазначене підтверджує необхідність системних змін у підходах до управління розвитком партнерства у спортивній галузі.

Загалом результати дослідження формують цілісну концептуальну основу для трансформації системи публічного управління у сфері фізичної культури і спорту, яка відповідає викликам сучасного етапу розвитку України та процесам європейської інтеграції.

5) Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

Аналіз дисертаційної роботи Федченка С.В. засвідчує високий рівень наукової обґрунтованості представлених положень та рекомендацій. Дослідник застосував комплексну методологію, що поєднує різні наукові підходи та методи, завдяки чому отримані результати мають міцне теоретичне підґрунтя та практичну значущість. Інтеграція системного аналізу з інституційним та проєктним підходами дозволила врахувати багатовимірність

досліджуваної проблематики та специфіку галузі фізичної культури і спорту.

Емпірична база дослідження є достатньо репрезентативною та різноманітною. Автор провів соціологічне опитування представників усіх ключових груп стейкхолдерів, що дозволило отримати збалансовану картину сприйняття проблем та перспектив розвитку ДПП. Використання експертних оцінок додатково підсилює достовірність висновків. Аналіз офіційної статистики та нормативно-правової бази забезпечує об'єктивність оцінки сучасного стану системи публічного управління у досліджуваній сфері.

Структурна логіка дисертації відповідає принципам наукового дослідження та забезпечує послідовний розвиток авторської концепції. Теоретичні засади, закладені у першому розділі, знаходять своє відображення в аналітичній частині та формують основу для розробки практичних механізмів удосконалення. Висновки кожного розділу є логічно обґрунтованими та відповідають поставленим дослідницьким завданням.

Наукова новизна отриманих результатів не викликає сумнівів та відповідає встановленим вимогам. Розроблені автором концептуальні моделі та практичні інструменти мають оригінальний характер і суттєво доповнюють існуючий науковий доробок у галузі публічного управління. Удосконалені підходи демонструють творче переосмислення наявних напрацювань з урахуванням сучасних викликів та специфіки української практики. Результати, що дістали подальшого розвитку, розширюють межі наукового пізнання у відповідних аспектах досліджуваної проблематики.

Апробація результатів дослідження здійснена на належному рівні та підтверджує їх наукову та практичну значущість. Публікація основних положень у фахових та міжнародних виданнях забезпечила їх відкриту наукову дискусію. Презентація результатів на конференціях різного рівня сприяла їх верифікації науковою спільнотою. Практичне впровадження розробок у діяльність органів влади та організацій підтверджує реальну цінність запропонованих рекомендацій та їх відповідність потребам практики.

Загалом, ступінь обґрунтованості, достовірності та наукової новизни

дисертаційної роботи повністю відповідає вимогам, що висуваються до досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі публічного управління та адміністрування.

6) Практична значущість результатів дисертаційного дослідження

Центральне місце серед практичних розробок займає модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів ключових учасників проєктів ДПП, яка створює конкретний управлінський інструментарій для імплементації Міністерством молоді та спорту України, Міністерством економіки України, обласними та місцевими органами влади. Зазначена модель забезпечує науково обґрунтований підхід до розробки та реалізації програм розвитку спортивної інфраструктури через забезпечення ефективної взаємодії з потенційними приватними партнерами на основі розуміння їхніх реальних мотиваційних драйверів.

Фінансово-управлінська практична цінність дослідження втілюється через комплексну адаптивну модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів ДПП у сфері фізичної культури і спорту. Вказана модель може бути безпосередньо впроваджена у практичну діяльність Міністерства фінансів України, Міністерства молоді та спорту України, обласних та місцевих органів влади для досягнення оптимізації використання бюджетних ресурсів та створення ефективних стимулів для залучення приватних інвестицій, що особливо актуально в умовах фінансових обмежень.

Законодавча практична значущість проявляється через обґрунтовані автором напрями гармонізації вітчизняного законодавства у сфері ДПП зі стандартами та принципами ЄС, які можуть стати основою для розробки конкретних змін до нормативно-правових актів, що регулюють державно-приватне партнерство у сфері фізичної культури і спорту. Це створює правове підґрунтя для більш ефективного залучення міжнародних партнерів та

інвестицій.

Практичне впровадження результатів дослідження вже відбувається, що підтверджується документальними свідченнями. Розроблена багаторівнева система координації розвитку ДПП у сфері фізичної культури і спорту знайшла практичне застосування у діяльності Департаменту економіки та міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації для забезпечення ефективної взаємодії з міжнародними партнерами та залучення інвестицій у відновлення спортивної інфраструктури (довідка про впровадження від 03.04.2025 р. № 0601-15/1357), а також у роботі Управління у справах молоді і спорту ХОВА з метою формування багаторівневої системи координації розвитку державно-приватного партнерства у спортивній галузі (довідка про впровадження від 14.04.2025 р. № 01-29/619). Бізнес-сектор також виявив зацікавленість: АТ «ТРЕСТ ЖИЛБУД-1» розглядає комплексну модель диференційованого фінансового регулювання для практичного застосування (довідка про впровадження від 23 квітня 2025 р. № 02/324), а ГО «Комітет регіонального розвитку» активно використовує розробки автора у роботі з громадськими активістами і представниками бізнес-спільноти.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що напрацювання Федченка С.В. мають значний прикладний потенціал.

7) Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Аналіз дисертаційної роботи Федченка С.В. та супутніх публікацій не виявив порушень академічної доброчесності, фальсифікації чи фабрикації тексту. Робота відповідає всім вимогам сучасної наукової практики, заснованим на загальнонаукових і спеціальних методах дослідження. Дисертація має традиційну структуру, що включає анотацію, зміст, вступ, три розділи з висновками, список використаних джерел та додатки. Виклад матеріалу здійснено в науковому стилі, який характеризується чіткою логічною послідовністю, високою зрозумілістю та виваженістю, що сприяє

легкому сприйняттю тексту та викликає зацікавленість у читачів.

Оформлення дисертації відповідає вимогам Наказу МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» від 12.01.2017 № 40 (у редакції від 12.07.2019 р.), що гарантує її відповідність сучасним стандартам академічного письма. Структурна організація роботи дозволяє ефективно відобразити логіку вирішення поставлених завдань, що є важливим аспектом методологічної строгості дослідження. Завдяки високому рівню академічної доброчесності та відповідності встановленим вимогам, дисертація Федченка С.В є його посильним внеском у розвиток сучасних досліджень у сфері публічного управління.

8) Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Незважаючи на очевидну цінність і наукову завершеність дослідження, окремі аспекти роботи викликають дискусію та потребують додаткового розгляду:

1) Запропонована автором концепція трансформаційного лідерства держави потребує більш чіткого розмежування з традиційними функціями державного регулювання. Недостатньо обґрунтовано, які саме управлінські практики мають бути кардинально змінені, а які лише адаптовані. Доцільно було б розробити матрицю переходу від існуючих до нових функцій держави з конкретними індикаторами та часовими рамками трансформації.

2) У контексті післявоєнної відбудови автор недостатньо враховує кардинальні демографічні зміни, спричинені війною. За даними ООН, понад 6 мільйонів українців стали внутрішньо переміщеними особами, що суттєво змінило демографічну карту країни. Запропонована модель диференційованого фінансового забезпечення та система оцінки соціальної значущості спортивних об'єктів не містить критеріїв врахування цих змін. Доцільно було б розробити механізми адаптації планування спортивної інфраструктури до нових демографічних реалій, зокрема: методика

перерахунку потреб у спортивних послугах для регіонів-реципієнтів ВПО, критерії пріоритизації проєктів ДПП з урахуванням тимчасового чи постійного характеру переселення, механізми гнучкого планування інфраструктури, яка може адаптуватися до можливих зворотних міграційних процесів.

3) Соціологічне дослідження не враховує специфіку різних видів спорту та їх комерційного потенціалу. Мотиваційні профілі стейкхолдерів можуть суттєво відрізнятися для олімпійських, параолімпійських, професійних та масових видів спорту. Вважаю, що доцільно було б диференціювати підходи до структурування проєктів ДПП залежно від специфіки спортивної дисципліни та її потенціалу для самофінансування.

4) Вважаю, що дисертацію посилив би більш детальний аналіз успішних кейсів реалізації ДПП у спортивній сфері в країнах Східної Європи. Було б доцільно проаналізувати 3-4 конкретні проєкти ДПП у спортивній сфері цих країн з детальним описом: моделі фінансування, розподілу ризиків, термінів окупності, соціальних ефектів та уроків для України. Наприклад, проєкт реконструкції National Stadium у Варшаві (модель концесії на 30 років), будівництво Papp László Budapest Sportaréna в Угорщині (змішане фінансування), або програма розвитку муніципальних спортивних центрів у Чехії. Такий аналіз дозволив би краще обґрунтувати адаптивність запропонованих автором рішень, виявити потенційні ризики та сформулювати більш конкретні рекомендації щодо імплементації. Особливо цінним був би аналіз того, як ці країни вирішували проблеми координації між різними рівнями влади та балансування комерційних і соціальних цілей у спортивних проєктах ДПП.

Вказані зауваження мають на меті вдосконалення окремих аспектів роботи і не знижують її загальної наукової цінності. Вони радше підкреслюють масштабність і багатогранність поставленого дослідницького завдання. Жодне із зауважень не ставить під сумнів отриманих автором результатів.

9) Загальний висновок.

Подана наукова праця Федченка Сергія Володимировича на тему «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні» (на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування») порушує надзвичайно актуальне науково-практичне завдання і пропонує його вирішення. Дисертація демонструє наукову новизну, практичну цінність і не містить ознак порушення академічної доброчесності. Її структура та зміст повністю відповідають вимогам чинних нормативних документів МОН та Кабінету Міністрів України, що підтверджує високий рівень виконаної роботи. Її автор Федченко Сергій Володимирович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент –

професор кафедри соціології і
публічного управління
Національного технічного
університету «Харківський
політехнічний інститут», доктор
наук з державного управління,
професор

КРУГЛОВ Віталій Вікторович

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 10:17:34 05.08.2025

Назва файлу з підписом: Круглов В. В._відгук опонента на дис. Федченка.docx.p7s
Розмір файлу з підписом: 55.1 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Круглов В. В._відгук опонента на дис. Федченка.docx
Розмір файлу без підпису: 37.8 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: КРУГЛОВ ВІТАЛІЙ ВІКТОРОВИЧ

П.І.Б.: КРУГЛОВ ВІТАЛІЙ ВІКТОРОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2587704732

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 10:17:33 05.08.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000086EF52013A287305

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.08.04 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої
ради Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Ігорю ДУНАЄВУ

майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Рецензія

офіційного рецензента – доцент кафедри права, національної безпеки та європейської інтеграції ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидата медичних наук, доцента **Вашева Олега Єгоровича** на дисертаційну роботу Федченка Сергія Володимировича «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Дисертація Федченка С.В. присвячена вирішенню цікавої, гострої науково-прикладної задачі не тільки для України, а й для більшості цивілізованих країн. Сфера фізичної культури і спорту, яка традиційно розглядалася як виключна прерогатива держави, нині потребує інноваційних підходів до фінансування та управління. Державно-приватне партнерство (ДПП) у цій галузі набуває особливої актуальності в контексті євроінтеграційних прагнень України та необхідності гармонізації національних практик із європейськими стандартами публічного управління.

Теоретичне обґрунтування вибору тематики впливає з концептуальних засад нового публічного менеджменту, що передбачає інтеграцію ринкових механізмів у сферу державного управління. Методологічно дослідження базується на синтезі неоінституційної теорії та концепції мережевого управління, що дозволяє розглядати ДПП як

інструмент подолання провалів як ринку, так і держави. Аналіз міжнародного досвіду демонструє, що успішна реалізація партнерських проєктів у спортивній сфері сприяє не лише підвищенню якості послуг, але й формуванню нової культури публічного управління, орієнтованої на результат та суспільну цінність.

Особливої значущості набуває дослідження ДПП у контексті післявоєнного відновлення спортивної інфраструктури України. Масштабні руйнування потребують мобілізації як державних, так і приватних ресурсів, що актуалізує розробку ефективних механізмів партнерської взаємодії. Крім того, сучасні виклики цифровізації публічного управління вимагають переосмислення традиційних підходів до організації спортивної діяльності, інтеграції інноваційних технологій та створення адаптивних управлінських систем, здатних оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Робота виконувалася в межах фундаментальної теми науково-дослідної роботи «Публічне управління в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. У межах цієї роботи автором як позаштатним молодшим науковим співробітником визначено основні напрями публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту

Характеристика основних положень роботи.

Дисертаційна робота являє собою комплексне дослідження теоретико-методологічних засад та практичних механізмів публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту України. Структурно робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст дисертації викладено на 205 сторінках друкованого тексту, містить 43 таблиці та 7 додатків. Список використаних джерел налічує 187

найменування, з яких 45% англійською мовою, що відповідає сучасним вимогам до наукових досліджень у галузі публічного управління.

Зміст дисертації, на мою думку, повністю відображає сформульовану мету і завдання, а структура забезпечує послідовне вирішення поставлених питань. У вступі автор чітко окреслює предмет і об'єкт дослідження, відзначає наукову новизну, формулює гіпотезу та основні завдання. Вже у вступній частині видно, що робота спирається на сучасну методологію – згадується застосування діалектичного методу, системно-структурного аналізу, методів прогнозування і експертного оцінювання, що є цілком адекватним вибором для такої комплексної теми.

Перший розділ «Теоретичні засади публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізкультури і спорту» присвячено фундаментальним теоретико-методологічним основам дослідження. Автор систематизує наукові підходи до формування політики державно-приватного партнерства, уточнює понятійно-категоріальний апарат публічного управління та здійснює критичний аналіз світового досвіду реалізації державної і місцевої політики ДПП у спортивній сфері. В цьому розділі обґрунтовано методологічну інтеграцію системного, інституційного, проєктного, стейкхолдерського та стратегічного підходів для цілісного розуміння багатовимірної природи державно-приватного партнерства.

Другий розділ «Сучасний стан функціонування системи публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту» містить комплексний аналіз інституційних і нормативно-правових засад публічного управління розвитком ДПП. Проведено дослідження системних неспроможностей та інституційних резервів органів влади, здійснено соціологічну оцінку поточного стану та перспектив розвитку ДПП у спортивній галузі. Автор виявляє критично низький рівень виконання планових показників з розвитку спортивної інфраструктури та недостатню координацію між різними органами влади та приватними

партнерами.

У третьому розділі «Механізми та інструменти забезпечення трансформаційного лідерства держави у розвитку державно-приватного партнерства в сфері фізкультури і спорту» розроблено інноваційні практичні механізми реалізації концепції трансформаційного лідерства. Представлено модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів ключових учасників проєктів ДПП, комплексну адаптивну модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів та пріоритетні підходи до розвитку ДПП у контексті євроінтеграційних процесів.

Наукова новизна дисертації чітко простежується саме в цій частині – більшість запропонованих ідей є новими для української науки. Практичне значення підтверджується документами про впровадження. Загальний висновок за змістом роботи – дисертація є завершеним науковим дослідженням, що дало нові знання та конкретні рішення щодо вдосконалення управління в спортивній галузі.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Дисертант поєднав ґрунтовні теоретичні розробки з практично орієнтованими механізмами та інструментами, що забезпечує високу наукову і прикладну цінність дослідження.

Ключовим теоретичним досягненням є розроблена автором концепція трансформаційного лідерства держави як парадигмальної основи формування інноваційної екосистеми ДПП. На відміну від традиційних підходів, які розглядають державу переважно як регулятора або одного з партнерів, запропонована концепція передбачає активну роль держави як стратегічного координатора та ініціатора системних змін. Автор обґрунтував методологічну інтеграцію системного, інституційного, проєктного, стейкхолдерського, стратегічного підходів та підходу, заснованого на оцінці соціального впливу, що забезпечує цілісне розуміння багатовимірної природи ДПП як комплексного соціально-економічного феномену. Це створює принципово нову методологічну рамку для

дослідження партнерських відносин у спортивній галузі, яка враховує її специфічний дуальний характер.

Найбільш інноваційним результатом є розроблена модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів ключових учасників проєктів ДПП у сфері фізичної культури і спорту. Ця модель, що базується на інтеграції системного, інституційного та поведінкового підходів, характеризується багатовимірністю, холістичністю, контекстуальністю та динамічністю. Вперше у науковій літературі з публічного управління запропоновано комплексне врахування економічних, соціальних, інфраструктурних та інституційних компонентів мотивації стейкхолдерів, що дозволяє ідентифікувати точки потенційних синергій і конфліктів інтересів. Практична цінність цієї моделі полягає у можливості її використання органами влади для розробки диференційованих стратегій взаємодії з різними категоріями приватних партнерів.

Значущим науковим внеском є комплексна адаптивна модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів ДПП у сфері фізичної культури і спорту. Автор запропонував систему оцінки соціальної значущості спортивних об'єктів з багаторівневим механізмом фінансового регулювання, що передбачає гнучке поєднання різних інструментів державної підтримки залежно від типу об'єктів, їх соціального впливу та регіональних особливостей. Ця модель вирішує критично важливе завдання оптимального розподілу обмежених бюджетних ресурсів при максимізації соціального ефекту інвестицій та створенні стимулів для приватного капіталу при збереженні соціальної доступності спортивних послуг.

Особливу увагу заслуговує розроблена інтегративна матриця трансформаційного лідерства держави, яка на відміну від існуючих лінійних типологій, представляє багатовимірну методологічну рамку, що інтегрує фазовий, регіональний та функціонально-секторальний виміри адаптації. Матриця дозволяє формувати контекстуально-специфічні комбінації моделей лідерства залежно від етапу післявоєнної відбудови, специфіки

території та сегменту спортивної галузі. Автор обґрунтував включення специфічних міжнародних моделей реалізації проєктів ДПП в умовах надзвичайних ситуацій, що забезпечує конкретні механізми для адаптації до українських реалій післявоєнної відбудови.

На емпіричному рівні найвагомішими є результати соціологічного дослідження поточного стану та перспектив розвитку ДПП у спортивній галузі. Автор виявив парадоксальну ситуацію: при загальноновизнаній необхідності активізації партнерства та значному потенціалі окремих сегментів спортивної інфраструктури, фактична готовність ключових стейкхолдерів до імплементації проєктів ДПП залишається критично низькою. Це дозволило сформулювати чіткий запит на формування трансформаційного лідерства держави у п'яти вимірах: законодавчому, інституційному, компетентнісному, фінансовому та комунікаційному.

Практично орієнтованим результатом є розроблена багаторівнева система координації розвитку ДПП у сфері фізичної культури і спорту в контексті євроінтеграційних процесів. Система базується на принципах субсидіарності, інституційної комплементарності та багаторівневого управління, передбачає оптимальний розподіл функцій між національним, регіональним та місцевим рівнями з чіткою специфікацією механізмів їх взаємодії. Це створює інституційне підґрунтя для ефективної інтеграції проєктів ДПП у європейський простір та забезпечує синхронізацію нормативно-правових, організаційних, фінансових та інформаційних інструментів.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

Аналіз дисертації Федченка С.В. свідчить про високий рівень обґрунтованості представлених наукових положень та практичних рекомендацій. Автор застосував комплексний методологічний підхід, який органічно поєднує системний, інституційний, проєктний, стейкхолдерський та стратегічний підходи з методами соціологічного дослідження. Така

багатовимірність методологічного інструментарію дозволила забезпечити всебічний аналіз складної проблематики державно-приватного партнерства у специфічній галузі фізичної культури і спорту.

Достовірність висновків підкріплюється значною емпіричною базою дослідження. Автор здійснив соціологічне опитування 155 респондентів, що представляють усі ключові групи стейкхолдерів – державний сектор, приватний бізнес та спортивну спільноту. Додатково проведено експертне опитування представників різних секторів (n=155), що дозволило отримати кваліфіковані оцінки стану та перспектив розвитку ДПП. Використання офіційних статистичних даних Державної служби статистики України, Міністерства молоді та спорту України та інших відомств забезпечує об'єктивність аналізу поточного стану галузі.

Структура дисертації логічно побудована і забезпечує послідовний розвиток дослідницької аргументації. Перший розділ формує теоретико-методологічні основи, другий – аналізує сучасний стан системи, третій – пропонує конкретні механізми вдосконалення. Кожен розділ завершується обґрунтованими висновками, які органічно пов'язані з поставленими завданнями та загальною метою дослідження.

Наукова новизна результатів є очевидною і чітко структурованою автором. Вперше розроблено модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів учасників проєктів ДПП та комплексну адаптивну модель диференційованого фінансового забезпечення. Удосконалено підходи до стратегічної диференціації моделей розвитку спортивної інфраструктури. Дістало подальшого розвитку концептуалізація інституційно-оціночної системи публічного управління та інтегративна матриця трансформаційного лідерства.

Апробація результатів дослідження є достатньою. Основні положення опубліковано у 8 наукових працях, включаючи 3 статті у фахових виданнях України та 1 статтю у міжнародному виданні. Результати презентовано на 5 науково-практичних конференціях різного рівня. Практичні рекомендації

прийнятті до впровадження органами державного управління та бізнес-структурами, що підтверджено відповідними документами.

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження

Результати дисертаційного дослідження Федченка С.В. мають безпосереднє практичне застосування у діяльності органів публічної влади різних рівнів. Розроблені науково обґрунтовані механізми та інструменти забезпечення трансформаційного лідерства держави можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування для підвищення ефективності управлінських рішень та стимулювання інвестицій у розвиток спортивної інфраструктури.

Практичну цінність має розроблена комплексна адаптивна модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів ДПП у сфері фізичної культури і спорту, яка може бути впроваджена у практичну діяльність Міністерства фінансів України, Міністерства молоді та спорту України, обласних та місцевих органів влади для оптимізації використання бюджетних ресурсів та стимулювання приватних інвестицій. Ця модель особливо актуальна в умовах обмежених фінансових можливостей держави та необхідності залучення додаткових ресурсів для розвитку галузі.

Значну практичну вагу мають обґрунтовані напрями гармонізації вітчизняного законодавства у сфері ДПП зі стандартами та принципами ЄС, які можуть бути використані при розробці змін до нормативно-правових актів, що регулюють державно-приватне партнерство у сфері фізичної культури і спорту. Це створює правову основу для більш ефективної інтеграції України до європейського простору та залучення міжнародних інвестицій.

Практичне впровадження результатів дослідження вже розпочалося. Розроблена багаторівнева система координації розвитку ДПП у сфері фізичної культури і спорту прийнята до уваги і впровадження у діяльність Департаменту економіки та міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації для забезпечення ефективної взаємодії з

міжнародними партнерами та залучення інвестицій у відновлення спортивної інфраструктури, а також Управлінням у справах молоді і спорту Харківської обласної військової адміністрації з метою формування багаторівневої системи координації розвитку державно-приватного партнерства у спортивній галузі.

Приватний сектор також виявив зацікавленість у практичному застосуванні результатів дослідження. Розроблена автором комплексна модель диференційованого фінансового регулювання державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту прийнята до розгляду Правлінням Акціонерного товариства «ТРЕСТ ЖИЛБУД-1». Громадська організація «Комітет регіонального розвитку» прийняла до використання у своїй роботі з громадськими активістами і представниками бізнес-спільноти розробки дисертанта, які спрямовані на підвищення ефективності використання обмежених ресурсів та забезпечення розвитку спортивної інфраструктури як каталізатора соціально-економічного розвитку і національного добробуту.

Освітньо-методична значущість результатів проявляється у можливості використання матеріалів дисертаційного дослідження у навчальному процесі закладів вищої освіти при викладанні дисциплін з публічного управління, спортивного менеджменту, державно-приватного партнерства, а також у системі підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Відповідність дисертаційної роботи Федченка С.В встановленим вимогам підтверджується комплексним аналізом як внутрішніх, так і зовнішніх стандартів академічної доброчесності, що забезпечує повну відповідність роботи сучасним науковим критеріям та нормативно-правовим вимогам. Робота має традиційну структуру, що включає анотацію, зміст, вступ, три розділи з висновками, список використаних джерел та додатки, що дозволяє чітко відобразити логіку вирішення поставлених

завдань. Виклад матеріалу здійснено у високому науковому стилі, який характеризується послідовністю, ясністю та виваженістю, що забезпечує легкість сприйняття тексту та його доступність для широкого кола фахівців. Автор дотримується встановлених вимог, зокрема, вимог Наказу МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» від 12.01.2017 № 40 (у редакції від 12.07.2019 р.), що гарантує не лише відповідність роботи формальним стандартам, але й її високу методологічну строгість. Комплексний підхід до аналізу літературних джерел, офіційних нормативно-правових документів та даних провідних міжнародних організацій (таких як ОЕСР, Європейська комісія, Світовий банк) дозволив сформулювати достовірні наукові висновки, що знаходять підтвердження в публікаціях автора.

Дотримання академічної доброчесності перевірено сучасними антиплагіатними системами, що засвідчує самостійність і оригінальність проведеного дослідження. Таким чином, дисертаційна робота Федченка С.В. відповідає всім встановленим вимогам, демонструючи високий рівень якості викладу, структурованості та методологічної обґрунтованості.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Рецензент не має суттєвих зауважень до наукового рівня та змісту роботи, проте хотіла б відмітити кілька моментів, врахування яких могло б зробити дослідження ще більш повним:

1) У дослідженні мотиваційних профілів стейкхолдерів (параграф 3.1) недостатньо уваги приділено динаміці зміни цих профілів у часі. Доцільно було б розглянути, як воєнні дії та економічна нестабільність впливають на пріоритети різних груп учасників ДПП.

2) Запропонована модель диференційованого фінансового забезпечення (параграф 3.2) потребує більш детального обґрунтування критеріїв оцінки соціальної значущості спортивних об'єктів. Варто конкретизувати методику розрахунку інтегральних показників для різних категорій об'єктів.

3) У контексті євроінтеграційних процесів (параграф 3.3) бракує аналізу специфічних викликів адаптації європейських стандартів до українських реалій воєнного часу. Доцільно розглянути особливості імплементації в умовах обмеженої інституційної спроможності.

4) Соціологічне дослідження охопило 155 респондентів, проте недостатньо обґрунтована репрезентативність вибірки для різних регіонів України. Варто було б зазначити географічний розподіл респондентів та врахувати регіональну специфіку.

Зазначені побажання мають на меті лише вдосконалення вже виконаної роботи і ні в якому разі не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації. Вважаю, що Федченко С.В. провів велике за обсягом і новаторське за змістом дослідження, результати якого стануть у пригоді як науковій спільноті, так і практикам, відповідальним за реформування системи публічних фінансів. Стиль викладення матеріалу – академічно грамотний, аргументація – переконлива, ілюстративний матеріал – доречний. У роботі немає фактів порушення академічної доброчесності, посилання оформлено коректно.

Загальні висновки. Представлена дисертаційна робота Федченка Сергія Володимировича на тему «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні», що подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування» – є завершеною науковою працею, яка виконана на дуже актуальну тему. Дисертація містить наукову новизну та практичну цінність. Дисертація не містить наочних ознак порушення академічної доброчесності.

Структура та зміст роботи повністю розкривають тему наукового дослідження та відповідає спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій», постанові Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022р.

«Порядок присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор – Федченко Сергій Володимирович, заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний рецензент –
доцент кафедри права, національної
безпеки та європейської інтеграції
ННІ "Інститут державного управління"
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна,
кандидат медичних наук, доцент

Олег ВАШЕВ

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 20:19:52 05.08.2025

Назва файлу з підписом: Вашеv OЄ._рецензія на дис. Федченка.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 498.6 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Вашеv OЄ._рецензія на дис. Федченка.pdf
Розмір файлу без підпису: 513.3 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ВАШЕВ ОЛЕГ ЄГОРОВИЧ

П.І.Б.: ВАШЕВ ОЛЕГ ЄГОРОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2164801171

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 20:19:51 05.08.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000A0124C01E8258B06

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.08.04 13:00